

Kes nad on? Vol 1

9. november 2001 - 0:01 Autor: [Jaan Vare](#)

Ajaloost rääkides

peab minema mitukümmend aastat tagasi, aega, mil arvutid olid veel tundmatud ja Internetist polnud keegi kuulnudki. 1960-ndatel hakati sõna häkker praeguses tähenduses kasutama Massachusettsi Tehnikainstituudis ehk lühemalt MIT-is (Massachusetts Institute of Technology), kus selle all peeti silmas kõrge intelligentsiga inimesi, kes programmeerisid sellistes vanades keeltes nagu näiteks FORTRAN. Neid peetakse tänapäeva tõeliste häkkerite eelkäijateks, keda iseloomustades kasutatakse tavaliselt mitmeid positiivseid adjektiive nagu tark, uudishimulik, osav, haritud, intelligentne ja teadmishimuline.

1969. aastal leiutas Bell Laboratories'i töötaja Ken Thompson UNIX-i ja muutis sellega kogu edaspidist arvutitööstust. Mõni aasta hiljem tuli Dennis Ritchie välja uue programmeerimiskeelega, mil nimeks C ja mõeldud oli see just UNIX-i jaoks. Seni assemblerit kasutanud häkkerite poolehoidu võitis kiiresti C. Samal ajal loodi USA Kaitseministeeriumi eestvedamisel ARPANET, mis algselt oli mõeldud valitsusasutuste ühendamiseks, kuid hiljem kasvas sellest välja kõigile teada-tuntud Internet. Tol ajal oli häkkeritel küll väga positiivne reputatsioon, kuid nad polnud kümnendikkugi nii kuulsad kui praegu. 1983. aastal võeti kinni üks esimesi häkkerirühmitusi 414s, mille nimi on tuletatud Milwaukee suunanumbrist. Häkkereid süüdistati kuuekümmesse arvutisse sissemurdmises. Kohtualused väitsid, et neil polnud plaanis tekitada kahju ning nad polnud teadlikud sellest, et nende tegu on kuidagi seadusega vastuolus või ebaeetiline. Sellest ajast on pälvunud avalikkuse tähelepanu häkkerluse ja eetika antagonism.

Aasta hiljem võeti kasutusele termin küberruum (cyberspace), mis pärines William Gibsoni bestsellerist Neuromancer. Samal ajal tekkisid Usenetis listid, kus häkkerid rääkisid UNIX-i kasutamisega seotud probleemidest ja vahetasid kogemusi; USA-s asutati legendaarne, praeguseks kahjuks tegevuse lõpetanud Legion of Doom (LOD) ja Saksamaal Chaos Computer Club (CCC). LOD-i osa liikmeid moodustasid andmeturbe firma, osa pandi vangi. Häkkeritele hakkas ilmuma ka oma ajakiri 2600: The Hacker Quarterly, mis jagas näpunäited phreakingu (telefoniliinide puuduste ärakasutamine, mille tulemusel õnnestub nt tasuta helistada) ja häkkerluse harrastajatele. See ajakiri ilmub tänaseni. 1980-ndate lõpul arretereeriti ja mõisteti vangi kuulus ameerika häkker Kevin Mitnick (hüüdnimega The Lost Boy of Cyberspace ja Condor), keda süüdistati tarkvara varastamises, e-kirjade lugemises ja arvutite rikkumises. Pärast seda korraldas FBI mitu reidi Atlantasse, kus osa Legion of Doomi liikmeid elas. 1980-ndate lõpus langes Chicago pank First National Bank of Chicago suure häkkerirünnaku ohvriks, mille tulemusel leidis 70 miljonit dollarit uue omaniku.

Suured reidid

FBI hakkas aru saama, et häkkerlus kujutab endast tõsist ohtu ning korraldas 1990-ndate alguses mitu suurt haarangut, mille tulemusel vahistati palju arvutikurjategijaid. Föderaalagendid võtsid kinni St. Louisis asuva Knight Lightningi, New Yorkis Masters of Deception kolmiku Phiber Optik, Acid Phreak ja Scorpion. Texas langes agentide kätte Eric Bloodaxe. Korraldati operatsioon Sundevil, mille käigus viidi läbi mitu suurt reidi tosinas USA linnas. Seejärel võeti kinni Dark Dante ehk pärisnimega Kevin Lee Poulsen, keda süüdistati sõjaväedokumentide varastamises. Kevin Mitnick võeti uuesti kinni pärast seda, kui tema jälile oli saanud Super Computer Centeris Tsutomu Shimomura. Inglismaal võttis Scotland Yard kinni Data Streami, kes osutus 16-aastaseks poisikeseks.

Sellised vahistamised olid ka igati õigustatud, sest häkkerid olid sisse murdnud ühte USA õhujõudude baasi, NASA arvutisüsteemi ja Korea Aatoimiuringute Instituuti. Üks häkker põhjustas tõsiseid probleeme Texase professorile, kui saatis tema nime ja aadressiga 20 000 e-kirja, mis kõik sisaldasid rassistlike sõnumeid. Selle tulemusel ähvardati professorit lausa tappa.

1990-ndatel tehti liiga väga paljudele USA ametiasutuste veebilehtedele, muuhulgas nt USA justiitsministeeriumile, õhujõududele, NASA-le ja ka CIA-le. USA kaitseministeeriumi rünnati 1995. aastal veerand miljonil korral.

Samal ajal juhivad häkkerid tähelepanu ka Microsofti Windows NT süsteemi nõrkusele ja eaturvalisusele.

Tänapäev

Aeg läks edasi ja häkkerid muutusid koos sellega ning leidsid võimalused, kuidas arvutisüsteemide auke enda heaks ära kasutada. Häkkerid ise väidavad, et nende eesmärgiks on arvutite ja arvutivõrkude turvalisemaks muutmine, kuid tavalistele inimestele kipub sageli mõnevõrra teine mulje jääma. Siit on alguse saanud häkkerlusega pidevalt segamini aetud termin kräkkimine. Häkkerluse alguses oli tarkade arvutiturude ainsaks eesmärgiks teadmiste kogumine, neid kannustas uudishimu; algsed häkkerid

soovisid näha, kui haavatav on süsteem, kuidas see teatud juhtudel reageerib, kuidas on võimalik seda ära kasutada ja miks mingi süsteem (programm) käitub nii, nagu käitub.

Väidetakse, et häkkerid varastavad krediitkaartide numbreid, rikuvad veebilehti, murravad lahti programme, avalikustavad salajast infot ja teevad muud ebameeldivat, kuid asjaosalised ise väidavad, et see pole kaugeltki nende ainus või tähtsaim tegevus. Palju olulisem on see, et tänu nendele on avastatud väga palju turvaauke. Osa neist väidab koguni, et tänu häkkeritele püsib üldse praegune arvutitest ja Internetist sõltuv ühiskond. Kokkuvõtvalt peavad nad ennast elektroonilise ühiskonna regulaatoriteks, kes parandavad süsteeme ja muudavad kõikide inimeste elu paremaks, lihtsamaks ja turvalisemaks.

Häkkerite sõnul on loomulikult olemas ka halbu häkkereid, kes tungivad kasutajate eraellu, muudavad selle täielikuks põrguks, hävitavad teiste raske töö viljad ja varastavad lõpuks veel ka krediitkaardilt raha, kuid seepärast ei tohi veel kõiki häkkereid selliseks pidada.

Järgmisest AM-ist saab lugeda, kes on kräkkerid ja mis on neil ühist häkkeritega.

LINGID:

www.2600.org - Ajakiri häkkerlusest ja phreakingust

www.kevinmitnick.com - Kevin Mitnickile pühendatud lehekülg

www.ccc.de - Chaos Computer Club, Saksamaal tegutsev häkkerite rühmitus

www.csoft.net/~hwa/index.html - Häkkerluse uudiseid kajastav ajakiri

www.hackernews.com - Veel üks häkkerite uudisteajakiri

www.mit.edu - Massachusetts Institute of Technology

www.mit.edu/hacker - Massachusettsi ülikooli häkkerlusele pühendatud lehekülg

[Lahendused](#)